

Andrè Schuen

—*El corn màgic de la joventut* de Mahler

Palau 100

Dilluns, 17 d'octubre de 2022 – 20 h

Sala de Concerts

Amb el patrocini de:

Amb el suport de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA
Y DEPORTE

inaem

INSTITUTO NACIONAL DE
LAS ARTES ESCÉNICAS Y DE LA MÚSICA

Membre de:

EUROPEAN
CONCERT HALL
ORGANISATION

Programa

André Schuen, baríton

**Ensemble de l'Orquestra de la
Comunitat Valenciana**

Anna Sułkowska-Migoń, directora

I

Richard Wagner (1813-1883)

Idili de Siegfried, WWV 103

Gustav Mahler (1860-1911)

(Arranjament: Klaus Simon)

Des Knaben Wunderhorn

Der Schildwache Nachtlied

Rheinlegendchen

Des Antonius von Padua Fischpredigt

Trost im Unglück

Wer hat das Liedlein erdacht?

Lob des hohen Verstandes

II

Des Knaben Wunderhorn

Lied des Verfolgten im Turm

Der Tamboursg'sell

Wo die schönen Trompeten blasen

Revelge

Durada del concert:

Primera part: 45 minuts | pausa: 20 minuts | Segona part: 25 minuts

#clàssics #nousreferents

Palau
de la Música
Catalana

Abona't a
Palau 100

Temporada
2022–2023

Filharmonica
de La Scala & Chailly

André Schuen

Simfònica Viena
& Wellber

Orquestra dels Camps Elisis
& Herreweghe

Mahler Chamber Orchestra
& Uchida

Simfònica de Bamberg,
Hrůša & Kopatchinskaja

Simfònica Anvers
& Elim Chan

Monteverdi Choir
& Gardiner

Orquestra Filharmonica de Berlín
& Petrenko

musicAeterna
& Currentzis

Més informació i venda
d'entrades individuals
i abonaments a
www.palamusica.cat

Segueix-nos
a les xarxes

Amb la col·laboració de:

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Govern de Catalunya
Ministerio de Cultura
y Turismo

inaem

Barcelona
Capital Cultural
i Científica

Poema

el terra i el cel

dibuixa dues línies horitzontals, paral·leles.
comença per la de sota.

deixa-hi, a l'entremig,
prou espai per respirar, per morir-hi.

desvesteix l'ull.
arrisca't a no dir-hi la teva.

Eduard Escoffet

El terra i el cel (LaBreu edicions, 2013)

Comentari

***Das Knaben Wunderhorn* o el codi genètic de l'univers mahlerià**

L'immens llegat musical de Gustav Mahler està especialment vinculat a la simfonia, gènere en què excel·lí i pel qual gaudeix d'un lloc privilegiat al panteó dels grans compositors de tots els temps. El músic bohemí revolucionà la forma simfònica, heretada de la tradició romàntica, introduint-hi tot un imaginari personal i identificable que desbordava els marges establerts fins en aquell moment i convertint cada una de les seves creacions simfòniques en un univers tancat ple de referències autobiogràfiques. Aquestes referències, especialment presents a les primeres *Simfonies*, estan vinculades als sons de la seva infantesa a Iglau (Jihlava en txec), ciutat situada entre Moràvia i Bohèmia on va néixer.

A Iglau, on hi havia establert un regiment militar, va escoltar moltes de les marxes que apareixeran, sovint amb caràcter oníric i evocatiu, a les seves partitures, com també les cançons populars que va aprendre de la seva dida i que ja taral·lejava amb només tres anys. Moltes d'aquestes tonades eren en alemany, la llengua més emprada en una ciutat que des del 1806 pertanyia a l'Imperi austríac. Aquest bagatge explica la devoció de Mahler per la poesia i la música popular que impregnà bona part de la seva creació liederística, gènere en el qual s'identifica de manera més transparent el codi genètic compositiu de Gustav Mahler i que esdevingué el substrat a partir del qual edificà moltes de les seves *Simfonies*.

Tot i l'ampli coneixement de la literatura del seu temps i del passat i una passió obsessiva per la lectura que romandria entre els seus passatemps més estimats fins a la mort, la principal font d'inspiració poètica del músic per als seus *lieder* va ser el recull titulat *Des Knaben Wundenhorn* (El corn meravellós de la joventut), tres volums publicats per Joseph von Arnim i Clemens Brentano entre els anys 1805 i 1808. Va ser el 1803 quan Brentano es va acostar per primera vegada a Arnim amb la idea de publicar una col·lecció conjunta de cançons pròpies com a “*memorial de la seva joventut*”. Aquesta idea germinal culminà finalment en un recull que inclouria també un gran nombre de peces d'origen popular, moltes amb addicions estròfiques dels mateixos autors.

Entre el 1887 i el 1901 Gustav Mahler va posar música a vint-i-quatre poemes d'aquesta col·lecció, dels quals va orquestrar quinze, integrant-ne tres –“Urlicht”, “Es sungendrei Engel” i “Das himmlische Leben”– en els moviments de la *Segona*, *Tercera* i *Quarta Simfonia*, respectivament. A més, també va utilitzar moltes de les melodies dels seus *Des Knaben Wunderhorn* com a temes totalment desenvolupats en les seves primeres creacions simfòniques. Per exemple, el material melòdic de “Des Antonius von Padua Fischpredigt” s'empra àmpliament al tercer moviment de la *Segona Simfonia* i “Ablösungim Sommer” apareix de manera similar al tercer moviment de la *Tercera*. El 1884, abans de la creació d'aquestes vint-i-quatre cançons, Mahler ja havia compost *Lieder eines fahrenden Gesellen*, un cicle amb textos propis, però en el qual l'ombra de Brentano i Arnim es percep allargada. És molt evident la imitació estilística a la primera cançó, “Wennmein Schatz”, mentre que els materials melòdics de la segona i l'última apareixen, de nou, al primer i tercer moviment de la *Primera Simfonia*. És innegable, per tant, que la col·lecció de Brentano i Arnim va esdevenir la via a través de la qual el compositor canalitzà un imaginari d'infantesa que va exercir una influència formativa i duradora en els primers treballs de Mahler.

Les primeres cançons on el compositor posa música a aquests textos es publiquen l'any 1892 en una col·lecció titulada originalment *Lieder und Gesänge*, posteriorment rebatejada per l'editor com *Lieder und Gesänge aus der Jugendzeit*. Aquests tres volums inclouen catorze cançons en total per a veu i piano, nou de les quals, les del segon i tercer, adapten poemes de *Des Knaben Wunderhorn*. Aquell mateix any Mahler comença a treballar en la composició d'una nova col·lecció liederística a partir del mateix subjecte que acabarà veient la llum el 1899. En aquesta ocasió seran dotze *lieder* que s'editaran inicialment amb el títol d'*Humoresken*, però que avui coneixem com el cicle *Des Knaben Wunderhorn*, fet que no deixa de provocar certa confusió. Aquesta nova tongada de cançons, Mahler la concep, des del primer instant i a diferència de l'anterior, per a veu i orquestra i és la que, amb alguns matisos, escoltarem avui interpretades pel baríton André Schuen i l'Ensemble de l'Orquestra de la Comunitat Valenciana.

Un primer matís és obligat perquè, de les dotze peces que formaven la versió original, el compositor ben aviat n'enretirà dues: “Urlicht”, que passà a formar part, amb una forma més desenvolupada, del quart moviment de la *Simfonia núm. 2*, i “Es sungendrei Engel”, que s'incorporà a la *Simfonia núm. 3*. Mahler les substituï posteriorment per dues colpidores obres mestres, “Revelge” i “Der Tamboursg'sell”, tot mantenint així els dotze títols de la col·lecció. D'aquestes dotze peces, i aquí arriba el segon matís, avui André Schuen n'oferirà una selecció de deu, de la qual queden excloses “Verlorne Müh” i “Das irdische Leben”. Finalment, cal assenyalar que la versió que escoltarem interpretada per l'Ensemble de l'Orquestra de la Comunitat Valenciana és l'adaptació de la partitura orquestral original que el director i pianista Klaus Simon va fer per a un conjunt de setze instrumentistes i que s'estrenà l'any 2012 a la Berliner Philharmonie.

Un cop establerta la tesi que a *Des Knaben Wunderhorn* trobem bona part del codi genètic mahlerià, és preceptiu afegir que aquest inclou altres influències, la més evident de les quals és la de Richard Wagner. Tot i que mai va escriure una òpera, Gustav Mahler va ser un director referencial dels drames musicals wagnerians i no hi ha dubte que el revolucionari tractament i desenvolupament harmònic del mestre es filtrà en les seves composicions. El famós *Idil·li de Siegfried*, que obrirà el concert d'avui, deixa constància d'aquesta ascendència.

Toni Colomer, crític musical

Biografies

Andrè Schuen, baríton

© D. G. Koestlin

Originari de La Val, localitat de la Ladínia (Tirol del Sud, Itàlia), hi va créixer parlant tres llengües (ladí, italià i alemany), versatilitat que es reflecteix en el seu repertori vocal actual. Després de molts anys de tocar el violoncel com a instrument principal, va decidir estudiar cant al Mozarteum de Salzburg amb la professora Horiana Branisteanu, i amb el professor Wolfgang Holzmair en lied i oratori. Un cop va finalitzar els estudis, va formar part del conjunt de l'Òpera de Graz, una de les seues dels principals escenaris operístics, concerts i recitals.

En l'àmbit de l'òpera, Andrè Schuen és sovint sol·licitat per teatres d'òpera de rellevància internacional, com la Bayerischen Staatsoper, Wiener Staatsoper, Royal Opera House Covent Garden i Teatro Real de Madrid. Durant la temporada actual farà el paper de comte a la nova producció de *Le nozze di Figaro* de Mozart a la Staatsoper de Viena (director d'orquestra: Philippe Jordan; director d'escena: Barrie Kosky). Per primera vegada representarà dos papers de Wagner: l'herald de la nova producció de *Lohengrin* a la Staatsoper de Baviera (amb François-Xavier Roth i Kornél Mundruczo) i pel maig debutarà com a Wolfram de *Tannhäuser* a la Staatsoper Unter den Linden (amb Sebastian Weigle i Sasha Waltz). Així mateix, és convidat habitual en produccions d'òpera en festivals importants, com el de Salzburg o d'Ais de Provença, i més recentment en el paper principal de *Le nozze di Figaro* (amb Lotte de Beer i Thomas Hengelbrock), i com a Guglielmo de *Così fan tutte* (amb Christof Loy i Joana Mallwitz) al Festival de Salzburg.

En concert, va debutar al Festival de Lucerna amb *Lieder eines fahrenden Gesellen* de Mahler amb l'Orquestra del Festival de Lucerna, sota la direcció de Jakub Hruša l'agost del 2022. La temporada 2022-23 també debutarà amb l'Orquestra de la Ràdio Finlandesa a Hèlsinki i fa aquesta gira per l'Estat amb el *Wunderhorn Lieder* de Mahler amb el Conjunt de l'Orquestra de la Comunitat de València. El Cap d'Any actuarà amb l'Orquestra de la Gewandhaus de Leipzig interpretant la *Novena* de Beethoven dirigit per Andris Nelsons. El maig del 2023 afrontarà la *Vuitena Simfonia* de Mahler a La Scala de Milà amb l'Orchestra del Teatro alla Scala, sota la batuta de Riccardo Chailly. Entre altres concerts destacats, també cal esmentar les aparicions amb la Filharmònica de Berlín i Simon Rattle, l'Orquestra Simfònica WDR i Jukka-Pekka Saraste i l'Orquestra Simfònica de la Ràdio Sueca i Daniel Harding.

El fet de cantar lied és especialment important per a Andrè Schuen, que ho fa al costat del pianista Daniel Heide. Aquesta temporada, els recitals el portaran novament a la Schubertiade de Schwarzenberg, Konzerthaus de Viena, Teatro de la Zarzuela de Madrid i a la Konzerthaus de Dortmund. També és convidat habitual d'altres grans centres de música, com ara el Wigmore Hall de Londres, Schubertiada a Vilabertran, Heidelberger Frühling o Rheingau Musik Festival. Als EUA, va debutar en recital al Tanglewood Festival i a l'Aspen Music Festival, juntament amb Andreas Haefliger.

Andr  Schuen  s reconegut internacionalment pels seus enregistraments. Des del 2021, el baríton lad   s artista exclusiu de Deutsche Grammophon. Després de *Sch ne M llerin* de Schubert, es publicar  *Schwanengesang* aquest novembre del 2022, com a part del seu enregistrament integral dels tres cicles de cançons de Schubert.

Orquestra de la Comunitat Valenciana

L'Orquestra de la Comunitat Valenciana (OCV) va ser fundada l'any 2006 per Lorin Maazel, el seu primer director musical. En poc de temps, la formació titular del Palau de les Arts s'ha llaurat un prestigi entre el públic i la crítica, i ha assolit un alt nivell artístic que la situa entre les millors orquestres d'Espanya i una de les més importants creades a Europa durant els últims anys. Aquest reconeixement s'ha forjat també gràcies a la presència de Zubin Mehta durant les primeres temporades, sobretot amb el recordat *Anell* wagnerià, i de mestres de la categoria de Riccardo Chailly, Valery Gergiev o Gianandrea Noseda. Des del setembre del 2021 l'estatunidenc James Gaffigan n'és el director musical. Elogiada per la qualitat dels músics i com a conjunt versàtil capaç d'interpretar amb personalitat admirable tant òpera com música líricosimfònica, l'OCV continua la seua trajectòria professional impulsada per primeres figures de la direcció orquestral, entre les quals hi ha Daniele Gatti, Fabio Luisi o Antonello Manacorda, i amplia el seu repertori operístic en companyia de reconegudes batutes internacionals especialitzades en diferents estils, com Marc Albrecht, Maurizio Benini, Riccardo Minasi i Marc Minkowski. A més, referma la col·laboració amb els principals directors espanyols que més projecció tenen fora de les nostres fronteres, entre ells Guillermo García-Calvo, Gustavo Gimeno, Pablo Heras-Casado, Juanjo Mena i Josep Pons.

Anna Sułkowska-Migoń, directora

@Grzegorz Mart

Nascuda a Cracòvia (Polònia), dirigeix el cor Ars Cameralis i col·labora amb el cor juvenil masculí de la Filharmònica de Cracòvia. És directora resident a l'Orquestra Sinfonia Iuventus de Polònia a Varsòvia. Inclosa entre els dotze directors seleccionats per al concurs de direcció La Maestra de París el març de 2022 i finalista del segon Concurs Internacional Romano Gandolfi per a directors de cors el novembre del 2021, és estudiant de màster a l'Acadèmia de Música Krzysztof Penderecki de Cracòvia, on estudia direcció simfònica amb Łukasz Borowicz i direcció coral amb Lidia Matynian i Andrzej Korzeniowski.

Es va llicenciar el 2019 a l'Acadèmia de Música Feliks Nowowiejski a la classe de direcció d'orquestra de Piotr Sułkowski i va fer un Màster de Viola a la Universitat de Música Fryderyk Chopin a la classe de Piotr Reichert i Katarzyna Budnik.

Anna Sułkowska-Migoń ha dirigit o col·laborat amb l'Orquestra Sinfonia Iuventus de Polònia, Filharmònica de Warmia i Masuria, Filharmònica de Cracòvia, Fòrum Nacional de Música de Breslau, Filharmònica de la Baixa Silèsia, Filharmònica de Podkarpacka i Filharmònica d'Opole. Durant la temporada 2021-22 va assistir i dirigir l'Orquestra Sinfonia Iuventus de Polònia després de ser mereixedora d'una beca de l'Institut Nacional de Música i Dansa del seu país. L'any 2020 va rebre un premi similar a l'Orquestra Filharmònica de Baixa Silèsia.

Ha col·laborat amb els directors Jerzy Maksymiuk, Antoni Wit, Marek Pijarowski, Piotr Sułkowski, Marek Wroniszewski, Massimiliano Caldi i Szymon Makowski. Ha gaudit de classes magistrals de direcció amb Marin Alsop i l'Orquestra Simfònica de la Ràdio Nacional de Polònia i ha participat en el Curs de Gestió de Lideratge amb professors com ara Simon Rattle i Paavo Jarvi. Com a directora coral va ser guardonada amb la Beca Noël Minet Fund, va participar en classes magistrals amb Josep Vila i Casañas i va dirigir tallers del Cor Juvenil Filharmònic de Cracòvia.

En un altre àmbit, ha endegat moltes iniciatives socials. Com a instructora de l'Associació d'Escoltisme de la República de Polònia, es va implicar no només en l'organització de campaments, sinó també a vetllar per la promoció de la cultura musical entre el jovent. És la creadora i coordinadora del projecte *Scouting Song*, un àlbum musical publicat amb motiu de l'Any de l'Escoltisme a Polònia (2018), amb cançons pròpies de l'escoltisme arranades en una nova versió de jazz; el projecte va ser cofinançat pel Centre Nacional de Cultura. A Cracòvia, al Variete Theatre, va organitzar el concert "Scout jazzy" els anys 2018 i 2019 amb el Centre Cultural Nacional i l'Oficina del Mariscal de la Regió de Malopolska. El 2019 va col·laborar en la creació del programa musical de la pel·lícula de Magdalena Miśka-Jackowska *Zagraj to jeszcze raz* (Torna-la a tocar), un documental radiofònic sobre el fenomen de les partitures de pel·lícules a l'RMF Classic Radio.

Formació

Ensemble de l'Orquestra de la Comunitat Valenciana

G. Dimcevski, violí 1r
A. Pylatyuk, violí 2n
A. Viytovych, viola
R. Jezierski, violoncel
M. Ichim, contrabaix
V. Reibel, flauta i piccolo
P. A. Escoffier, oboè i corn anglès
C. Vilar, clarinet i requint
J. Ros, clarinet i clarinet baix
S. Sanchís, fagot
J. Sánchez, trompa
M. Martín, trompa
C. Ibáñez, trompeta
F. Inglés, percussió
I. Domenech, percussió
E. Algora, acordió
J. Kertesz, piano

Textos

Des Knaben Wunderhorn

El corn màgic de la joventut

Recopilació de cants populars alemanys realitzada per Clemens Brentano i Achim von Arnim.

Der Schildwache Nachtlied

Cançó nocturna del sentinella

Ich kann und mag nicht fröhlich sein!
Wenn alle Leute schlafen,
so muß ich wachen!
Ja, wachen!
Muß traurig sein!

Lieb' Knabe, du mußt nicht traurig sein!
Will deiner warten
im Rosengarten!
Im grünen Klee!
*“No puc ni vull estar content!
Mentre tothom dorm,
jo haig de vetllar,
i això m'entristeix.”*

*“Ai, noi, no estiguis trist,
t'esperaré
al roserar
entre els trèvols verds.”*

Zum grünen Klee da geh' ich nicht!
Zum Waffengarten!
Voll Helleparten!
Bin ich gestellt!

Stehst du im Feld, so helf' dir Gott!
An Gottes Segen
ist Alles gelegen!
Wer's glauben tut!
*“Als trèvols verds no hi aniré,
estic destinat
al jardí, de guàrdia,
entre les alabardes.”*

*“Al camp de batalla, Déu t'ajudi!
En les mans de Déu
està tot confiat,
per a aquell que hi creu.”*

Wer's glauben tut, ist weit davon!
Er ist ein König!
Er ist ein Kaiser!
Er führt den Krieg!

Halt! Wer da!! Rund'!
Bleib' mir vom Leib!
Wer sang es hier? Wer sang zur Stund'?!
Verlorne Feldwacht
sang es um Mitternacht!
Mitternacht! Feldwacht!
*“Per a aquell que hi creu, està molt lluny,
és un rei,
o és un emperador,
qui dirigeix la guerra.”*

*Alto! Qui hi ha?
La ronda!
Qui cantà a aquestes hores?
Un sentinella perdut
cantava a mitjanit:
Deixeu-me tranquil!*

Rheinlegendchen
Petita llegenda del Rin

Bald gras' ich am Neckar,
bald gras' ich am Rhein;
bald hab' ich ein Schätzel,
bald bin ich allein!

Was hilft mir das Grasen,
wenn d'Sichel nicht schneid't;
was hilft mir ein Schätzel,
wenn's bei mir nicht bleibt!
*Aviat segaré prop del Neckar,
aviat segaré prop del Rin,
aviat tindré una estimada,
aviat em quedaré sol.*

*De què em servirà segar,
si la falç no talla?
De què em servirà una estimada,
si no resta amb mi?*

So soll ich denn grasen
am Neckar, am Rhein,
so werf' ich mein goldenes
Ringlein hinein.

Es fließet im Neckar
und fließet im Rhein,
soll schwimmen hinunter
in's Meer tief hinein.

Und schwimmt es, das Ringlein,
so frißt es ein Fisch!
Das Fischlein soll kommen
auf's König's sein Tisch!
*Si haig de segar,
al Neckar o al Rin,
llavors hi tiraré
el meu anellet daurat.*

*Se l'emporti el Neckar
o se l'emporti el Rin,
surarà cap avall,
no cap al fons del mar*

*i mentre l'anellet neda,
se'l menjarà un peix.
I aquest peix arribarà
al plat del rei.*

Der König tät fragen,
wem's Ringlein sollt' sein?
Da tät mein Schatz sagen:
„Das Ringlein g'hört mein!“
Mein Schätzlein tät springen
Berg auf und Bergein,
tät mir wied'rum bringen
das Goldringlein mein!

Kannst grasen am Neckar,
kannst grasen am Rhein!
Wirf du mir nur immer
dein Ringlein hinein!
I el rei preguntará:
“De qui deu ser aquest anellet?”
I dirà la meva estimada:
“Aquest anellet és meu”.
La meva estimada anirà saltant
amunt i avall per les muntanyes,
per tornar-me a donar
el bell anellet daurat.

Ja pots segar prop del Neckar,
ja pots segar prop del Rin,
però no deixis de tirar-hi
el teu anellet daurat!

Des Antonius von Padua Fischpredigt
El sermó d'Antoni de Pàdua als peixos

Antonius zur Predigt
die Kirche find't ledig!
Er geht zu den Flüssen
und predigt den Fischen!
Sie schlag'n mit den Schwänzen!
Im Sonnenschein glänzen, sie glänzen!
Die Karpfen mit Rogen
sind all' hierher zogen;
hab'n d'Mäuler aufrissen,
sich Zuhör'n's beflissen!
Kein Predigt niemalsen
den Fischen so g'fallen!
Spitzgöschete Hechte,
die immerzu fechten
sind eilends herschwommen,
zu hören den Frommen!
Auch jene Phantasten,
die immerzu fasten:
die Stockfisch ich meine,
zur Predigt erscheinen!
Kein Predigt niemalsen
den Stockfisch so g'fallen!
Gut' Aale und Hausen,
die Vornehme schmausen,
die selbst sich bequemen,
die Predigt vernehmen!
Auch Krebse, Schildkroten,
sonst langsame Boten,
steigen eilig vom Grund,
zu hören diesen Mund!
Kein Predigt niemalsen
den Krebsen so g'fallen!
Fisch' große, Fisch' kleine!
Vornehm' und Gemeine!
Erheben die Köpfe
wie verständ'ge Geschöpfe!
Auf Gottes Begehren
Die Predigt anhören!
Die Predigt geendet,
ein Jeder sich wendet!
Die Hechte bleiben Diebe,
die Aale viel lieben;
die Predigt hat g'fallen,
sie bleiben wie Allen!
Die Krebs' geh'n zurücke;
die Stockfisch' bleib'n dicke;
die Karpfen viel fressen,
die Predigt vergessen!
Die Predigt hat g'fallen,
sie bleiben wie Allen!

Antoni va a predicar
i troba l'església buida.
Va al riu
i predica als peixos,
que aletegen amb la cua
i brillen al sol.
Les carpes amb els seus ous
han vingut totes aquí,
i es queden amb la boca oberta,
de tan esforçar-se per escoltar:
mai un sermó
ha agradat tant a les carpes!
Les llíceres punxegudes,
sempre combatives,
han vingut apressades,
per sentir el sant:
mai un sermó
ha agradat tant a les llíceres!
També aquells somniadors,
que sempre dejunen,
em refereixo als bacallans,
apareixen per al sermó:
mai un sermó
ha agradat tant als bacallans!
Les bones anguiles i els esturions,
que tant agraden als elegants,
s'han pogut organitzar
per escoltar el sermó:
mai un sermó
ha agradat tant a les anguiles!
També els crancs i les tortugues,
generalment missatgers molt lents,
pugen ràpids del fons
per escoltar aquesta parla:
mai cap sermó
ha agradat tant als crancs!
Peixos grossos, peixos petits,
nobles i comuns,
tots aixequen el cap
com criatures raonables:
per desig de Déu
per sentir Antoni.
Acaba el sermó,
i tots se'n van.
Les llíceres resten lladres,
les anguiles estimen molt;
el sermó ha agradat,
però tots es queden igual!
Els crancs van endarrere,
els bacallans romanen prims,
les carpes mengen molt,
han oblidat el sermó.
El sermó els ha agradat,
però tots es queden igual!

Trost im Unglück
Consol en la desgràcia

Wohlan! Die Zeit ist kommen!
Mein Pferd, das muß gesattelt sein!
Ich hab' mir's vorgenommen,
geritten muß es sein!
Geh' du nur hin!
Ich hab' mein Teil!
Ich lieb' dich nur aus Narretei!
Ohn' dich kann ich wohl leben!
Ja leben!
Ohn' dich kann ich wohl sein!
So setz' ich mich auf's Pferdchen,
und trink' ein Gläschen kühlen Wein!
Und schwör's bei meinem Bärtchen:
dir ewig treu zu sein!
Du glaubst, du bist der Schönste
wohl auf der ganzen weiten Welt,
und auch der Angenehmste!
Ist aber weit, weit gefehlt!
In meines Vaters Garten
wächst eine Blume drin!
So lang' will ich noch warten,
bis die noch größer ist!
Und geh' du nur hin!
Ich hab mein Teil!
Ich lieb' dich nur aus Narretei!
Ohn' dich kann ich wohl leben,
ohn' dich kann ich wohl sein!
Du glaubst, ich werd' dich nehmen!
Das hab' ich lang' noch nicht im Sinn!
Ich muß mich deiner schämen,
wenn ich in Gesellschaft bin!

*Apa! Ha arribat el moment,
que ensellin el meu cavall!
Ho tinc decidit,
haig de cavalcar!
Me'n vaig, ja en tinc prou,
estimar-te a tu és de boigs!
Sense tu puc viure molt bé,
em puc estar molt bé de tu!
Així que pujo al meu cavall,
i bec un vas de vi ben fresc!
I et juro per les meves barbes
que a tu sempre et seré fidel!
Et penses que ets el més bell
de tot l'ampli món,
i també el més encisador!
Però estàs molt, molt errat!
Al jardí del meu pare,
hi creix una flor,
esperaré el que calgui
fins que hagi crescut.
Així que ves-te'n, ja en tinc prou,
estimar-te a tu és de boigs!
Sense tu puc viure molt bé,
em puc estar molt bé de tu!
Et penses que m'enamoraràs?
Res més lluny del meu pensament!
M'hauria d'averkonyir de tu
quan estic en bona companyia!*

**Wer hat dies Liedel erdacht?
Qui ha compost aquesta cançoneta?**

Dort oben am Berg
in dem hohen Haus,
in dem Haus!
Da gucket ein fein's, lieb's Mädel heraus!
Es ist nicht dort daheime!
Es ist des Wirt's sein Töchterlein!
Es wohnet auf grüner Haide!
*En una casa allà dalt de la muntanya,
una encisadora noia mira cap avall.
No és a casa seva!
És la filla de l'hostaler,
i viu a la verda prada!*

Mein Herzle is' wundt!
Komm', Schätzle, mach's g'sund!
Dein' schwarzbraune Äuglein,
die hab'n mich verwund't!
Dein rosiger Mund
macht Herzen gesund.
Macht Jugend verständig,
macht Tote lebendig,
macht Kranke gesund,
ja gesund.

*El meu cor està ferit!
Vine, tresor, i guareix-lo!
Els teus ulls bruns i obscurs
m'han ferit!
La teva boca rosada
guareix els cors,
fa sensats els joves,
ressuscita els morts
i guareix els malalts.*

Wer hat denn das schön schöne Liedel erdacht?
Es haben's drei Gäns' über's Wasser gebracht!
Zwei graue und eine weiße!
Und wer das Liedel nicht singen kann,
dem wollen sie es pfeifen!
Ja!

*Qui ha compost aquesta bella cançoneta?
L'han portada pel riu tres ànecs,
dos de grisos i un de blanc.
I el que no sàpiga cantar la cançoneta,
que la xiuli!
Sí.*

Lob des hohen Verstandes
Elogi del bon criteri

Einstmals in einem tiefen Tal
Kukuk und Nachtigall
täten ein' Wett' anschlagen.
Zu singen um das Meisterstück,
gewinn' es Kunst, gewinn' es Glück!
Dank soll er davon tragen.
Der Kukuk sprach: „So dir's gefällt,
hab' ich den Richter wählt,“
und tät gleich den Esel ernennen.
„Denn weil er hat zwei Ohren groß,
so kann er hören desto bos,
und, was recht ist, kennen!“
Sie fl ogen vor den Richter bald.
Wie dem die Sache ward erzählt,
schuf er, sie sollten singen!
Die Nachtigall sang lieblich aus!
Der Esel sprach: „Du machst mir's kraus!
Du machst mir's kraus! Ija! Ija!
Ich kann's in Kopf nicht bringen!“
Der Kukuk drauf fing an geschwind
sein Sang durch Terz und Quart und Quint.
Dem Esel g'fi els, er sprach nur:
„Wart! Wart! Wart!
Dein Urteil will ich sprechen,
ja sprechen.
Wohl sungen hast du, Nachtigall!
Aber Kukuk, singst gut Choral!
Und hältst den Takt fein innen!
Das sprech' ich nach mein' hoh'n Verstand,
und kost' es gleich ein ganzes Land,
so laß ich's dich gewinnen, gewinnen!“
Kukuk, kukuk! Ija!

Una vegada en una profunda vall
el cucut i el rossinyol
varen fer una juguesca
sobre la seva mestria en el cant.
El que guanyés hauria d'agrair-ho
al seu art o a la sort.
El cucut digué: "Si hi estàs d'acord,
ja he escollit el jutge".
I va anomenar l'ase,
perquè té dues orelles molt grosses
i ho podrà sentir millor
i reconèixer el que està bé.
Varen volar cap al jutge,
i li explicaren de què es tractava,
i ell els digué que cantessin.
Cantà el rossinyol molt dolçament
i l'ase digué: "M'ho fas difícil,
no m'entra al cap".
Llavors començà el cucut a cantar
"Cucut" en terceres, quartes i quintes,
i va deixar trencar les notes,
i també va riure a la seva manera;
a l'ase li agradà i digué: "Espereu,
ara donaré el meu veredicté:
has cantat molt bé, rossinyol,
però, cucut, cantes bons corals,
i marques molt bé el compàs.
Això diu el meu bon criteri,
i encara que em costi tot un país,
a tu et proclamo guanyador".

Lied des Verfolgten im Turm ***Cançó del presoner en la torre***

Der Gefangene:
Die Gedanken sind frei,
wer kann sie erraten;
sie rauschen vorbei
wie nächtliche Schatten,
kein Mensch kann sie wissen,
kein Jäger sie schießen,
es bleibet dabei:
die Gedanken sind frei!
El presoner:
Els pensaments són lliures.
qui els pot endevinar?
Passen murmurant
com ombres nocturnes.
Cap home els pot conèixer,
cap caçador els pot disparar;
i així ha de ser,
els pensaments són lliures.

Das Mädchen:

Im Sommer ist gut lustig sein
auf hohen, wilden Bergen.
Dort findet man grün' Plätzelein,
mein Herz verliebtes Schätzelein,
von dir mag ich nicht scheiden!

La noia:

*A l'estiu és bo sentir-se alegre
als prats, alts i salvatges.
Hi ha allà indrets molt verds.
Estimat tresor del meu cor,
no em vull separar de tu.*

Der Gefangene:

Und sperrt man mich ein
in finstere Kerker,
dies Alles sind nur
vergebliche Werke;
denn meine Gedanken
zerreißen die Schranken
und Mauern entzwei,
die Gedanken sind frei!

El presoner:

*Encara que em tanquin
a la cel·la més obscura,
serà una cosa
del tot inútil.
Car els pensaments
traspassen les barreres
i els murs.
Els pensaments són lliures.*

Das Mädchen:

Im Sommer ist gut lustig sein
auf hohen, wilden Bergen.
Man ist da ewig ganz allein
auf hohen, wilden Bergen,
man hört da gar kein Kindergeschrei!
Die Luft mag einem da werden,
ja, die Luft mag einem werden.

La noia:

*A l'estiu és bo sentir-se alegre
a les muntanyes, altes i salvatges.
Una està allà sempre sola,
no se sent cap cridòria d'infants,
i l'aire t'invita a restar-hi.*

Der Gefangene:
So sei's, wie es sei,
und wenn es sich schicket,
nur Alles, Alles sei in der Stille,
nur All's in der Still!
Mein Wunsch und Begehren,
Niemand kann's wehren!
Es bleibt dabei:
die Gedanken sind frei!

El presoner:
Sigui com sigui,
i passi el que passi,
estaré sempre tranquil;
ningú no em podrà prohibir mai
el que m'anima,
els meus anhels i afanys.
I així ha de ser:
els pensaments són lliures.

Das Mädchen:
Mein Schatz, du singst so fröhlich hier,
wie's Vögelein im Grase.
Ich steh' so traurig bei Kerkertür,
wär' ich doch tot, wär' ich bei dir,
ach muß, ach muß ich immer denn klagen!?

La noia:
Estimat, cantes aquí tan content
com els ocellets del camp,
mentre jo estic trista a la porta de la presó.
Voldria ésser morta, o estar amb tu!
Ai, m'hauré de lamentar per sempre més!

Der Gefangene:
Und weil du so klagst,
der Lieb' ich entsage!
Und ist es gewagt,
so kann mich Nichts plagen!
So kann ich im Herzen
stets lachen und scherzen.
Es bleibet dabei:
Die Gedanken sind frei!
Die Gedanken sind frei!

El presoner:
Ja que tu et planys,
renuncio a l'amor.
És arriscat,
però així no em podrà turmentar,
així el meu cor podrà sempre
riure i folgar.
I així ha de ser:
els pensaments són lliures.

Der Tamboursg'sell
El tambor major

Ich armer Tamboursg'sell!
Man führt mich aus dem G'wölb!
Wär ich ein Tambour blieben,
dürft' ich nicht gefangen liegen!
O Galgen, du hohes Haus,
du siehst so furchtbar aus!
Ich schau dich nicht mehr an!
Weil i weiß, daß i g'hör d'ran!
Wenn Soldaten vorbeimarschier'n,
bei mir nit einquartier'n.
Wenn sie fragen, wer i g'wesen bin:
Tambour von der Leibkompanie!
Gute Nacht! Ihr Marmelstein!
Ihr Berg' und Hügelein!
Gute Nacht, ihr Offizier,
Korporal und Musketier!
Gute Nacht!
Gute Nacht ihr Offizier!
Korporal und Grenadier!
Ich schrei' mit heller Stimm:
Von Euch ich Urlaub nimm!
Gute Nacht!

*A mi, pobre tambor major,
em treuen de la masmorra.
Si m'hagués quedat timbaler,
no m'haurien hagut d'empresonar.
Oh, cadafal, alta casa,
tens un aspecte terrible!
No et contemplo més,
perquè sé que ja soc teu.
Quan desfilen soldats,
no els allotgen amb mi.
Quan pregunten qui era jo:
tambor de la companyia reial.
Bona nit, marbres,
muntanyes i turons,
bona nit oficials,
caporal i mosqueters.
Bona nit, oficials,
caporal i granaders.
Crido amb veu ben clara:
Us demano llicència!
Bona nit!*

Wo die schönen Trompeten blasen
On sonen les belles trompetes

Wer ist denn draußen und wer klopft an,
der mich so leise wecken kann!?
Das ist der Herzallerlieble dein,
steh' auf und laß mich zu dir ein!
Was soll ich hier nun länger steh'n?
Ich seh' die Morgenröt' aufgeh'n,
die Morgenröt', zwei helle Stern'.
Bei meinem Schatz da wär ich gern',
bei meinem Herzallerlieble.
Das Mädchen stand auf und ließ ihn ein;
sie heißt ihn auch willkommen sein.
Willkommen lieber Knabe mein,
so lang hast du gestanden!
Sie reicht' ihm auch die schneeweiße Hand.
Von ferne sang die Nachtigall,
das Mädchen fängt zu weinen an.
Ach weine nicht, du Liebste mein,
auf's Jahr sollst du mein Eigen sein.
Mein Eigen sollst du werden gewiß,
wie's Keine sonst auf Erden ist!
O Lieb auf grüner Erden.
Ich zieh' in Krieg auf grüne Haid,
die grüne Haide, die ist so weit!
Allwo dort die schönen Trompeten blasen,
da ist mein Haus,
mein Haus von grünem Rasen!
*Qui hi ha a fora, que ha trucat a la porta
i m'ha despertat tan dolçament?
"És l'estimat del teu cor,
lleva't i deixa'm entrar!"
"Per què m'haig d'esperar més aquí?
Veig com arriba l'aurora rogent,
l'aurora rogent i dos brillants estels."
"Que feliç seria amb l'estimada,
amb l'estimada del meu cor!"
La noia s'aixecà i el va fer entrar,
i li donà la benvinguda:
"Benvingut, noi estimat,
has trigat molt!"
I li donà la mà, blanca com la neu;
el rossinyol cantà en la llunyania,
i la noia començà a plorar.
"Ah, no ploris, estimada,
abans d'un any estaràs amb mi.
Segur que seràs meva,
no n'hi ha d'altra en tota la verda terra!
Oh, estimada, en tota la verda terra!
Ara me'n vaig a la guerra, cap als verds prats,
uns prats verds que estan molt lluny.
Allà on sonen les belles trompetes,
allà serà la meva casa, d'herba verda".*

Revelge
Diana

Des Morgens zwischen drei'n und vieren,
da müssen wir Soldaten marschieren
das Gäßlein auf und ab,
trallali, trallaley, trallalera,
mein Schätzel sieht herab!
*“De tres a quatre del mati
hem de desfilar els soldats
amunt i avall pel carreró;
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
el meu tresor m'està mirant.”*

Ach Bruder, jetzt bin ich geschossen,
die Kugel hat mich schwere, schwer getroffen,
trag' mich in mein Quartier,
trallali, trallaley, trallalera,
es ist nicht weit von hier!
*“Ai, germà, ara m'han disparat,
la bala m'ha ferit greument,
porta'm al quarter!,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
no és lluny d'ací.”*

Ach Bruder, ich kann dich nicht tragen,
die Feinde haben uns geschlagen!
Helf' dir der liebe Gott!
Trallali, trallaley, trallali, trallaley, trallalera!
Ich muß, ich muß marschieren bis in' Tod!
*“Ai, germà, no et puc portar,
l'enemic ens ha vençut,
que el bon Déu t'ajudi!,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera
haig de desfilar cap a la mort!”*

Ach Brüder, ach Brüder,
ihr geht ja mir vorüber,
als wär's mit mir vorbei!
Trallali, trallaley,
trallali, trallaley, trallalera!
Ihr tretet mir zu nah!
*“Ai, germans, tots passeu de llarg,
com si ja fos mort,
sou uns brètols,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
passeu massa a prop meu!”*

Ich muß wohl meine Trommel rühren,
ich muß meine Trommel wohl rühren,
trallali, trallaley, trallali, trallaley,
sonst werd' ich mich verlieren,
trallali, trallaley, trallala.
Die Brüder, dick gesät,
sie liegen wie gemäht.
*Haig de redoblar el meu tambor,
o estaré perdut per sempre més;
els germans, molt esgotats,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
jeuen com l'herba segada."*

Er schlägt die Trommel auf und nieder,
er wecket seine stillen Brüder,
trallali, trallaley, trallali, trallaley,
sie schlagen und sie schlagen
ihren Feind, Feind, Feind,
trallali, trallaley, trallalerallala,
ein Schrecken schlägt den Feind!
*Toca el tambor amunt i avall
i desperta els silenciosos germans,
que ataquen l'enemic
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
i l'enemic fuig espantat.*

Er schlägt die Trommel auf und nieder,
da sind sie vor dem Nachtquartier schon wieder,
trallali, trallaley, trallali, trallaley.
In's Gäßlein hell hinaus, hell hinaus!
Sie zieh'n vor Schätzleins Haus.
Trallali, trallaley,
trallali, trallaley, trallalera,
sie ziehen vor Schätzeleins Haus, trallali.
*Toca el tambor amunt i avall,
ja tornen a ser al quarter de nit,
al carreró ben il·luminat,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
passen davant la casa de l'estimada.*

Des Morgens stehen da die Gebeine
in Reih' und Glied, sie steh'n wie Leichensteine
in Reih', in Reih' und Glied.
Die Trommel steht voran,
daß sie ihn sehen kann.
Trallali, trallaley,
trallali, trallaley, trallalera,
daß sie ihn sehen kann!
*Al mati hi ha allà els ossos,
els membres arrengherats com làpides,
al davant hi ha el tambor,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
perquè ella el pugui veure.*

També et pot interessar...

Palau Òpera

Sala de Concerts

Dissabte, 5 de novembre de 2022

Il Pomo d'Oro & Fagioli —Ariodante de Händel

Franco Fagioli, contratenor - Ariodante

Melissa Petit, soprano - Ginevra

Sarah Gilford, soprano - Dalinda

Luciana Mancini, mezzosoprano - Polinesso

Nicholas Phan, tenor - Lurcanio

Alex Rosen, baix - Rei d'Escòcia

Il Pomo d'Oro

George Petrou, director

G. F. Händel: *Ariodante* (versió de concert)

Llibret d'Antonio Salvi

Preus: de 30 a 78 €

Palau 100

Sala de Concerts

Dimecres, 11 de gener de 2023

Uchida & Mahler Chamber Orchestra —Mozart i Schönberg

Mitsuko Uchida, piano

Mahler Chamber Orchestra

W. A. Mozart: *Concert per a piano núm. 5, K.175*
A. Schönberg: *Simfonia de cambra núm. 1, op.9*
W. A. Mozart: *Concert per a piano núm. 25, K.503*

Preus: de 20 a 68 €

Palau Grans Veus

Dimecres, 15 de març de 2023 - 20h
Sala de Concerts

Christoph Prégardien
—*La bella molinera* de Schubert

Christoph Prégardien, tenor
Roger Vignoles, piano

F. Schubert: *La bella molinera*

Preu: 35 €

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadris – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Colomer Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – María José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – M^a. del Carmen Pous Guardia – Josep Colomer Maronas – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

